

Herudover har Justitsministeriet navnlig lagt vægt på geografiske forhold.

Ved overvejelserne om, hvor de nye hovedtingsteder bør placeres, har Justitsministeriet lagt vægt på, at hovedtingstedet så vidt muligt bør placeres i samme by som en hovedpolitistation, dels under hensyn til, at der vil være tale om en stor by med et stort befolkningsgrundlag, dels af ressourcemæssige grunde, idet politi og anklagemyndighed ellers vil skulle anvende væsentligt flere ressourcer på transport mv. Hovedparten af politikredsene vil rumme to – i et enkelt tilfælde tre – retskredse, og her har Justitsministeriet bl.a. lagt vægt på, at det andet eller de to øvrige hovedtingsteder bør placeres, så der sikres den nødvendige geografiske balance i forhold til bl.a. befolkningsgrundlag, hovedfærdselsårer mv. Herudover er der bl.a. lagt vægt på bygningsmæssige forhold.

På denne baggrund foreslås det at etablere 10 retskredse i Jylland med hovedtingsteder i Hjørring, Aalborg, Randers, Århus, Viborg, Holstebro, Horsens, Kolding, Esbjerg og Sønderborg. Der foreslås etableret en retskreds på Fyn med hovedtingsted i Odense. Der foreslås etableret 10 retskredse på Sjælland og Lolland-Falster med hovedtingsteder i Nykøbing Falster, Næstved, Holbæk, Roskilde, Hillerød, Helsingør, Lyngby, Glostrup, Frederiksberg og København. Endelig foreslås det at etablere en retskreds på Bornholm med hovedtingsted i Rønne. Det fremgår af lovforslagets § 109 og af *bilag 2* til lovforslaget, hvilke kommuner der indgår i de nye retskredse.

Justitsministeriet finder, at der som udgangspunkt ikke bør etableres permanent bemandede *afdelingskontorer* i de foreslåede nye retskredse. Efter Justitsministeriets opfattelse vil oprettelse af permanent bemandede afdelingskontorer i almindelighed ikke være nødvendigt ud fra særlige nærhedshensyn, jf. nedenfor, og det vil mindske fordelene ved at samle byretterne i større administrative enheder. Hvis byrettens medarbejdere fordeles på forskellige geografiske adresser, vil der således ikke i samme grad kunne etableres et sådant attraktivt fagligt miljø, som vil medvirke til en generelt høj kvalitet af sagsbehandlingen ved byretterne. Endvidere vil oprettelse af afdelingskontorer medføre større samlede administrationsudgifter. Som følge af de særlige geografiske forhold i den foreslåede Sønderborg retskreds og Viborg retskreds er det dog forudsat, at der oprettes et permanent bemandede afdelingskontor i henholdsvis Tønder og Thisted.

Hensynet til, at særligt »borgernære« opgaver bør varetages så tæt på borgerne som muligt, vil efter Justitsministeriets opfattelse i almindelighed kunne til-

godeses på en hensigtsmæssig måde ved, at der efter lokalt behov afholdes retsmøder uden for hovedtingstedet for så vidt angår sager vedrørende bl.a. fagedret og dødsboskifteret. Sådanne retsmøder vil som anført af Domstolenes Strukturkommission f.eks. kunne søges afholdt i egnede lokaler i en kommunal bygning efter aftale med den pågældende kommunalbestyrelse. Visse mindre straffesager vil efter omstændighederne også kunne behandles uden for hovedtingstedet på denne måde. Den nærmere stillingtagen til behovet og mulighederne for på en hensigtsmæssig måde at afholde retsmøder uden for hovedtingstedet vil ligge hos den lokale embedschef efter drøftelse med Domstolsstyrelsen. Det er forudsat, at der ved samtlige embeder i samarbejde med Domstolsstyrelsen foretages en nøje vurdering af behovet for at afholde sådanne retsmøder uden for hovedtingstedet, og at der ved afvejningen af de forskellige hensyn i den forbindelse lægges stor vægt på de lokale behov.

Ved udformningen af forslaget om, hvor mange *dommere* der skal være ansat ved de enkelte byretter, har Justitsministeriet taget udgangspunkt i en beregning fra Domstolsstyrelsen, der bygger på det vægtede antal civile sager og straffesager ved de nuværende byretter, jf. embedsregnskaberne for 2004. Ved beregningerne har Domstolsstyrelsen anvendt Domstolenes Strukturkommissions vurderinger af, hvad belastningen ved en nævningesag henholdsvis en overført civil sag vil være ved byretterne, jf. betænkning nr. 1398/2001 side 278-290. Der er endvidere forudsat en uændret fordeling af retsarbejdet mellem de udnævnte dommere og de øvrige jurister ved domstolene.

Domstolsudvalget anbefalede i betænkning nr. 1319/1996 side 305-308, at anvendelse af ikke-udnævnte dommere ved byretterne begrænses til tilfælde, hvor uddannelsesmæssige hensyn og hensyn til en hensigtsmæssig ressourcudnyttelse taler for, at retsarbejdet varetages af ikke-udnævnte dommere.

Med udgangspunkt i de økonomiske rammer, der foreslås for domstolsreformen, indebærer lovforslaget, at antallet af byretsdommere forøges fra 210 i dag til 227, når reformen er fuldt ud gennemført, hvortil kommer 1 yderligere dommer ved den foreslåede Tinglysningsret. Denne forøgelse af antallet af byretsdommere er begrundet i forslagene vedrørende en ændret instansordning, mulighed for behandling med flere juridiske dommere i byretten samt en ændret nævningeordning, og der lægges som nævnt ikke ved lovforslaget op til at ændre fordelingen af retsarbejdet mellem de udnævnte dommere og de øvrige jurister ved domstolene.